ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ DÁMASO RUIZ-JARABO COLOMER της 23ης Μαΐου 1996 *

1. Το Verwaltungsgericht Düsseldorf υπέβαλε στο Δικαστήριο το ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα:

«Επιτρεπόταν να εξαρτηθεί η ποσότητα αναφοράς γάλακτος, η οποία παραχωρήθηκε στις 2 Απριλίου 1984 σε ένα Γερμανό γαλακτοπαραγωγό που διέθετε κτηνοτροφική εκμετάλλευση στη Γερμανία και μισθωμένες εκτάσεις στη Γερμανία και τις Κάτω Χώρες και παρέδιδε το γάλα σε Γερμανό αγοραστή, εν μέρει από τις ολλανδικές αυτές μισθωμένες εκτάσεις, οπότε μετά τη λήξη της συμβάσεως μισθώσεως η αναλογούσα στις εκτάσεις αυτές ποσότητα αναφοράς μεταβιβάζεται στον εκμισθωτή, ή επιτρεπόταν να εξαρτηθεί η παραχωρηθείσα στον Γερμανό γαλακτοπαραγωγό ποσόστωση μόνον από τις γερμανικές εκτάσεις;»

Τα πραγματικά περιστατικά

2. Από τη δικογραφία προκύπτει ότι η προσφεύγουσα της κύριας δίκης, η Katholische Kirchengemeinde St. Martinus Elten, είναι μια γερμανική εκκλησιαστική κοινότητα που έχει στην κυριότητά της 20,2123 εκτάρια γης, από τα οποία τα 17,69 εκτάρια βρίσκονται στις Κάτω Χώρες και τα υπόλοιπα στη Γερμανία. Οι γαίες αυτές, οι οποίες χρησιμοποιούνται για την εκτροφή βοοειδών γαλακτοκομικής κατευθύνσεως, εκμισθώθηκαν πριν από το 1984 σε γεωργό γερμανικής ιθαγενείας, τον G. Jansen, του οποίου η εκμετάλλευση περιελάμβανε επί πλέον έκταση 1,07 εκταρίου, της οποίας ήταν κύριος.

Ο G. Jansen παρέδωσε, το 1983, το γάλα παραγωγής του σε ένα γερμανικό γαλακτοκομικό συνεταιρισμό, πράγμα που συνέχισε να πράττει μέχρι τον θάνατό του το 1989. Βάσει των παραδόσεων αυτών, οι γερμανικές αρχές τού χορήγησαν ποσότητα αναφοράς 182 000 kg.

3. Μετά τον θάνατο του G. Jansen, η κόρη του και μοναδική κληρονόμος του, η Elke Jansen, συνέστησε με τον A. Derksen μια αστική εταιρία (GbR) για την από κοινού διαχείριση των γεωργικών τους εκμεταλλεύσεων. Με απόφαση της 23ης Μαρτίου 1990, η καθής αρχή — το Landwirtschaftskammer Rheinland — πιστοποίησε εκ των υστέρων την υπέρ της Elke Jansen μεταβίβαση, από τις 15 Μαρτίου 1989, κατόπιν κληρονομικής διαδοχής της ποσότητας αναφοράς που είχε χορηγηθεί στον θανόντα πατέρα της και που ανερχόταν σε 192 933 kg γάλακτος.

* Γλώσσα του πρωτοτύπου: η ισπανική.

4. Με χωριστές αποφάσεις της 30ής Ιανουαρίου 1990, η καθής πιστοποίησε υπέρ της εταιρίας Derksen και Jansen GbR, κατόπιν αιτήσεώς της, τη μεταβίβαση ποσοτήτων αναφοράς 192 933 kg (προελεύσεως της επιχειρήσεως Jansen) και 953 510 kg (προελεύσεως της επιχειρήσεως Derksen)· με τροποποιητικές αποφάσεις της 13ης Ιουνίου 1990, οι ποσότητες αυτές μειώθηκαν αντιστοίχως σε 191 004 kg και 943 975 kg. Στη συνέχεια, η εταιρία διαχειριζόταν τις δύο εκμεταλλεύσεις, αλλά χωρίς να ζητήσει την άδεια της προσφεύγουσας και χωρίς αυτή να δεχθεί να γίνει υπεκμίσθωση.

5. Οι εταίροι της αστικής εταιρίας Derksen και Jansen συμφώνησαν στις 15 Νοεμβρίου 1990 να λύσουν την εταιρία τους κατόπιν δίκης που η προσφεύγουσα κίνησε κατά της Elke Jansen ενώπιον του αρμοδίου για την επίλυση διαφορών από αγρομισθώσεις τμήματος του Arrondissementsrechtbank te Arnhem (Κάτω Χώρες)· η δίκη αυτή οδήγησε στη λύση της έννομης σχέσεως που είχε δημιουργηθεί από τη σύμβαση μισθώσεως μεταξύ της Elke Jansen και της προσφεύγουσας.

6. Στις 13 Δεκεμβρίου 1990, ο A. Derksen απέκτησε με συμβολαιογραφική πράξη την έκταση επιφανείας 1,07 εκταρίου που ανήκε στην Elke Jansen, καθώς και τη γαλακτοκομική ποσόστωση που αυτή είχε κληρονομήσει. Αυθημερόν, ο A. Derksen ζήτησε να του χορηγηθούν οι γαλακτοκομικές ποσοστώσεις της αστικής εταιρίας Derksen και Jansen. Η καθής δέχθηκε την αίτηση αυτή και, με χωριστές αποφάσεις της 12ης Μαρτίου 1991, πιστοποίησε υπέρ του A. Derksen τη μεταβίβαση των ποσοτήτων αναφοράς των 191 004 kg και 943 975 kg.

7. Με αίτηση της 5ης Δεκεμβρίου 1991, η προσφεύγουσα ζήτησε από την καθής την έκδοση πιστοποιητικού βάσει του άρθρου 9, παράγραφος 2, σημείο 3, της Verordnung über die Abgaben im Rahmen von Garantiemengen im Bereich der Marktorganisation für Milch und Milcherzeugnisse (κανονιστική απόφαση περί των εισφορών στο πλαίσιο των εγγυημένων ποσοτήτων στον τομέα της κοινής οργανώσεως αγοράς γάλακτος και γαλακτοκομικών προϊόντων), με το οποίο να αναγνωρίζεται υπέρ αυτής, μετά τη λήξη της μισθώσεως, το δικαίωμά της ως προς το αναλογούν σ' αυτήν μερίδιο επί της ποσότητας αναφοράς της εκμεταλλεύσεως Jansen, το οποίο αντιστοιχεί στις γαίες που βρίσκονται στις Κάτω Χώρες. Η μεταβίβαση της χρήσεως των γαιών έγινε την 1η Φεβρουαρίου 1991.

8. Η καθής απέρριψε την αίτηση με απόφαση της 19ης Μαρτίου 1992, με την αιτιολογία ότι η χορήγηση εγγυημένων συνολικών ποσοτήτων στα κράτη μέλη συνεπάγεται κατ' ανάγκη ότι η προβλεπομένη από το κοινοτικό δίκαιο εξάρτηση της ποσοστώσεως από τη χρησιμοποιουμένη έκταση περιορίζεται στο έδαφος του οικείου κράτους μέλους. Θεωρώντας ότι η μεταβίβαση ατομικών ποσοτήτων αναφοράς, με τις αντίστοιχες εκτάσεις, μπορεί να εξασφαλίσει τη σταθερότητα της χορηγήσεως εγγυημένης συνολικής ποσότητας σε κάθε κράτος μέλος μόνον αν η αρχή της εξαρτήσεως της ποσοστώσεως από τη χρησιμοποιουμένη έκταση περιορίζεται στο εθνικό έδαφος, η καθής αποφάσισε ότι, εφόσον οι επίμαχες γαίες βρίσκονται στις Κάτω Χώρες, καμία γερμανική εθνική ποσόστωση δεν μπορούσε να εξαρτηθεί από αυτές, ακόμη και αν η αλλαγή εκμεταλλεύσεως είχε γίνει μεταξύ Γερμανών υπηκόων.

9. Η προσφεύγουσα υπέβαλε διοικητική ένσταση κατά της αποφάσεως αυτής, ισχυριζόμενη ότι, αν ληφθούν υπόψη οι περιορίζουσες την παραγωγή γάλακτος κοινοτικές διατάξεις που περιέχονται στον κανονισμό (ΕΟΚ) 856/84 του Συμβουλίου, της 31ης Μαρτίου 1984 [1], και στον κανονισμό (ΕΟΚ) 857/84 του Συμβουλίου, της 31ης Μαρτίου 1984 [2], δεν μπορεί να υποστηριχθεί ότι η αρχή της εξαρτήσεως της ποσοστώσεως από τη χρησιμοποιουμένη έκταση περιορίζεται στο εθνικό έδαφος. Συγκεκριμένα, το άρθρο 12, στοιχείο δ', του κανονισμού 857/84 ορίζει σαφώς την εκμετάλλευση ως «το σύνολο των μονάδων παραγωγής που διαχειρίζεται ο παραγωγός και βρίσκονται στο γεωγραφικό έδαφος της Κοινότητας». Κατά την προσφεύγουσα, το καθοριστικής σημασίας ζήτημα είναι σε ποια εθνική ποσόστωση καταλογίστηκε η παραγωγή γάλακτος της εκμεταλλεύσεως Jansen κατά την περίοδο αναφοράς, δηλαδή το 1983. Εφόσον η παραγωγή αυτή παραδόθηκε σε γερμανικό συνεταιρισμό, η ποσόστωση — η οποία τότε ήταν 182 000 kg — συμπεριλήφθηκε στη συνολική ποσότητα της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας. Η διοικητική αυτή ένσταση απορρίφθηκε από την καθής στις 19 Μαΐου 1992.

10. Στις 11 Ιουνίου 1992, η προσφεύγουσα άσκησε κατά της αποφάσεως αυτής προσφυγή ενώπιον του Verwaltungsgericht Düsseldorf, με την οποία ζητεί να της χορηγηθεί μέρος της ποσότητας αναφοράς που είχε χορηγηθεί παλαιότερα στον G. Jansen, προβάλλοντας στην ουσία τους ίδιους ισχυρισμούς και επιχειρήματα που είχε ήδη προβάλει με τη διοικητική της ένσταση.

1 — Κανονισμός για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) 804/68 περί κοινής οργανώσεως αγοράς στον τομέα του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων (ΕΕ L 90, σ. 10).

2 — Κανονισμός περί γενικών κανόνων για την εφαρμογή της εισφοράς που αναφέρεται στο άρθρο 5γ του κανονισμού (ΕΟΚ) 804/68 στον τομέα του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων (ΕΕ L 90, σ. 13).

Η εφαρμοστέα ρύθμιση

11. Το Δικαστήριο γνωρίζει καλά την εφαρμοστέα εν προκειμένω κοινοτική ρύθμιση. Πρόκειται για τον κανονισμό 856/84, ο οποίος εισήγαγε τη συμπληρωματική εισφορά, τον κανονισμό 857/84, ο οποίος θέσπισε τους γενικούς κανόνες για την εφαρμογή της [3], και για τον κανονισμό (ΕΟΚ) 1371/84 της Επιτροπής, της 16ης Μαΐου 1984 [4], ο οποίος καθόρισε τις σχετικές λεπτομέρειες εφαρμογής, πριν καταργηθεί από τον κανονισμό (ΕΟΚ) 1546/88 της Επιτροπής [5], ο οποίος αναμόρφωσε τη ρύθμιση στον τομέα αυτόν· τα νομοθετήματα αυτά εκδόθηκαν για να περιοριστούν τα διαρθρωτικά πλεονάσματα στην κοινοτική αγορά γάλακτος και γαλακτοκομικών προϊόντων μέσω της εισπράξεως συμπληρωματικής εισφοράς επί της παραγωγής γάλακτος. Το σύστημα αυτό χορήγησε στους γεωργούς μια ατομική ποσότητα αναφοράς βασισμένη στην παραγωγή τους κατά μια συγκεκριμένη περίοδο (καλουμένη «περίοδο αναφοράς»), με αποτέλεσμα η συμπληρωματική εισφορά να εισπράττεται επί της παραγωγής που υπερβαίνει την ποσότητα αναφοράς.

12. Για να αποκαταστήσει, στο μέτρο του δυνατού, την ισορροπία μεταξύ προσφοράς και ζητήσεως στον τομέα του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων, ο κανονι-

3 — Όπως έχει υπό τον κανονισμό (ΕΟΚ) 590/85 του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 1985, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) 857/84 (ΕΕ L 68, σ. 1).

4 — Κανονισμός για τον καθορισμό των λεπτομερειών εφαρμογής της συμπληρωματικής εισφοράς που αναφέρεται στο άρθρο 5γ του κανονισμού (ΕΟΚ) 804/68 (ΕΕ L 132, σ. 11).

5 — Κανονισμός της 3ης Ιουνίου 1988, σχετικά με τον καθορισμό των λεπτομερειών εφαρμογής της συμπληρωματικής εισφοράς που αναφέρεται στο άρθρο 5γ του κανονισμού (ΕΟΚ) 804/68 (ΕΕ L 139, σ. 12).

σμός 856/84 εισήγαγε, για περίοδο 5 ετών, μια συμπληρωματική εισφορά επί των ποσοτήτων γάλακτος που συλλέγονται πέραν ενός ορίου εγγυήσεως, το οποίο καθορίστηκε αρχικώς σε 97,2 εκατομμύρια τόνους γάλακτος για ολόκληρη την Κοινότητα [6]. Προς τούτο, ο κανονισμός 856/84 πρόσθεσε το άρθρο 5γ στον βασικό κανονισμό στον τομέα του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων [7]. Η παράγραφος 1 του άρθρου αυτού προβλέπει ότι, επί πέντε διαδοχικές δωδεκάμηνες περιόδους, αρχής γενομένης την 1η Απριλίου 1984, καθιερώνεται συμπληρωματική εισφορά επιβαρύνουσα τους παραγωγούς ή τους αγοραστές γάλακτος αγελάδος που υπερβαίνουν μια ποσότητα αναφοράς που επρόκειτο να καθοριστεί [8]. Η εισφορά αυτή υπολογίστηκε σύμφωνα με την εναλλακτική λύση Α, η οποία έχει εφαρμογή επί των παραγωγών, ή σύμφωνα με την εναλλακτική λύση Β, η οποία έχει εφαρμογή επί των αγοραστών.

Κατά την εναλλακτική λύση Α, τη μόνη που μας ενδιαφέρει εν προκειμένω:

«— Η εισφορά οφείλεται από κάθε παραγωγό γάλακτος επί των ποσοτήτων γάλακτος ή/και ισοδυνάμου γάλακτος που παρέδωσε σε έναν αγοραστή και οι οποίες, κατά τη διάρκεια της σχετικής δωδεκάμηνης χρονικής περιόδου, υπερβαίνουν μια ποσότητα αναφοράς που πρόκειται να καθοριστεί.»

Σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 5γ, το άθροισμα των ποσοτήτων αναφοράς της παραγράφου 1 δεν μπορεί, με την επιφύλαξη της εφαρμογής της παραγράφου 4, να υπερβεί μια εγγυημένη συνολική ποσότητα, ίση με το άθροισμα των ποσοτήτων γάλακτος που παραδόθηκαν σε επιχειρήσεις που επεξεργάζονται ή μεταποιούν γάλα ή άλλα γαλακτοκομικά προϊόντα σε κάθε κράτος μέλος, κατά το ημερολογιακό έτος 1981, αυξημένων κατά 1 %. Έτσι, σε κάθε κράτος μέλος χορηγήθηκε μια εγγυημένη συνολική ποσότητα, η οποία στην περίπτωση της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας ανέρχεται σε 23 248 000 τόνους.

13. Οι κανόνες εφαρμογής του συστήματος αυτού θεσπίστηκαν με τον κανονισμό 857/84. Το άρθρο 2, παράγραφος 1, προβλέπει ότι, σε περίπτωση επιλογής της εναλλακτικής λύσεως Α, η ποσότητα αναφοράς είναι ίση με την ποσότητα γάλακτος ή ισοδυνάμου γάλακτος που παραδόθηκε από τον παραγωγό κατά το ημερολογιακό έτος 1981, αυξημένη κατά 1 %.

Εντούτοις, κατά την παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου:

«(...) τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν ότι στο έδαφός τους η ποσότητα αναφοράς που αναφέρεται στην παράγραφο 1 είναι ίση με την ποσότητα γάλακτος ή ισοδυνάμου γάλακτος που παραδόθηκε ή αγοράστηκε κατά το ημερολογιακό έτος 1982 ή το ημερολογιακό έτος 1983, πολλαπλασιαζόμενη με ποσοστό που καθορίστηκε κατά τρόπο ώστε να μην ξεπεραστεί η εγγυημένη ποσότητα που καθορίζεται στο άρθρο 5γ του κανονισμού (ΕΟΚ) 804/68.»

6 — Βλ. την τέταρτη και την πέμπτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού αυτού.

7 — Κανονισμός (ΕΟΚ) 804/68 του Συμβουλίου, της 27ης Ιουνίου 1968, περί κοινής οργανώσεως αγοράς στον τομέα του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων (ΕΕ ειδ. έκδ. 03/003, σ. 82).

8 — Ο κανονισμός (ΕΟΚ) 1109/88 του Συμβουλίου, της 25ης Απριλίου 1988 (ΕΕ L 110, σ. 27), τροποποίησε το άρθρο 5γ του κανονισμού 804/68, επεκτείνοντας τη διάρκεια εφαρμογής του συστήματος των συμπληρωματικών εισφορών σε οκτώ δωδεκάμηνες περιόδους.

Η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας επέλεξε την εναλλακτική λύση Α και το έτος 1983 ως έτος αναφοράς.

14. Η μεταβίβαση των ποσοτήτων αναφοράς σε περίπτωση πωλήσεως, μισθώσεως ή αποκτήσεως κατόπιν κληρονομικής διαδοχής μιας εκμεταλλεύσεως διέπεται από το άρθρο 7 του κανονισμού 857/84. Όπως είχε υπό την αρχική της διατύπωση, η παράγραφος 1 της διατάξεως αυτής καθόρισε ως εξής τη λεγομένη αρχή της εξαρτήσεως της ποσοστώσεως από την χρησιμοποιούμενη έκταση:

«Σε περίπτωση πώλησης, εκμίσθωσης ή κληρονομικής μεταβίβασης μιας εκμετάλλευσης, η αντίστοιχη ποσότητα αναφοράς μεταβιβάζεται εν όλω ή εν μέρει στον αγοραστή, τον μισθωτή ή τον κληρονόμο σύμφωνα με τις λεπτομέρειες που θα καθοριστούν.»

15. Όμως, ένα έτος μετά, ο κανονισμός 590/85 τροποποίησε τον κανονισμό 857/84, αναδιατυπώνοντας το άρθρο 7. Κατά την έκτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού αυτού, η εφαρμογή του άρθρου αυτού «μπορεί, σε ορισμένες περιπτώσεις, να οδηγήσει σε δυσχερείς καταστάσεις οικονομικού και κοινωνικού επιπέδου· (...) είναι, συνεπώς σκόπιμο, για να μπορεί ο μισθωτής του οποίου λήγει το συμβόλαιο μίσθωσης της γεωργικής εκμετάλλευσης, να συνεχίσει αλλού τη γαλακτοκομική του παραγωγή, να επιτραπεί στα κράτη μέλη να θέτουν στη διάθεση του μισθωτή αυτού ολόκληρη ή μέρος της ποσότητας αναφοράς που αντιστοιχεί στην εκμετάλλευση την οποία εγκαταλείπει».

Όπως τροποποιήθηκε, το άρθρο 7, παράγραφος 4, ορίζει:

«Στην περίπτωση αγροτικών συμβολαίων που λήγουν, αν ο μισθωτής δεν έχει δικαίωμα παράτασης του συμβολαίου υπό ανάλογους όρους, τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέψουν ότι η ποσότητα αναφοράς που αντιστοιχεί στην εκμετάλλευση η οποία είναι αντικείμενο του συμβολαίου, τίθεται εν όλω ή εν μέρει στη διάθεση του εξερχόμενου μισθωτή, εφόσον προτίθεται να συνεχίσει την παραγωγή γάλακτος.»

16. Ο κανονισμός 1371/84, ο οποίος καθόρισε τις λεπτομέρειες εφαρμογής της συμπληρωματικής εισφοράς, αντικαταστάθηκε, όπως προανέφερα, από τον κανονισμό 1546/88. Το περιεχόμενο του άρθρου 5 του κανονισμού 1371/84 ενσωματώθηκε τελικά στο άρθρο 7 του κανονισμού 1546/88 ως εξής:

«Για την εφαρμογή του άρθρου 7 του κανονισμού (ΕΟΚ) 857/84 και με την επιφύλαξη της παραγράφου 3 του εν λόγω άρθρου, ποσότητες αναφοράς των παραγωγών (...) στο πλαίσιο των εναλλακτικών λύσεων Α (...) μεταβιβάζονται υπό τους εξής όρους:

1) Σε περίπτωση πώλησης, εκμίσθωσης ή κληρονομικής μεταβίβασης μιας εκμετάλλευσης, η αντίστοιχη ποσότητα αναφοράς μεταβιβάζεται στον παραγωγό που αναλαμβάνει την εκμετάλλευση.

2) Σε περίπτωση πώλησης, εκμίσθωσης ή κληρονομικής μεταβίβασης ενός ή περισσοτέρων τμημάτων μιας εκμετάλλευσης, η αντίστοιχη ποσότητα αναφοράς κατανέμεται μεταξύ των παραγωγών που αναλαμβάνουν την εκμετάλλευση συναρτήσει των εκτάσεων που χρησιμοποιούνται για τη γαλακτοκομική παραγωγή (...).

3) Οι διατάξεις των σημείων 1 και 2 και του τέταρτου εδαφίου εφαρμόζονται, σύμφωνα με τις διάφορες εθνικές νομοθεσίες, κατ' αναλογία προς άλλες περιπτώσεις μεταβίβασης που περιλαμβάνουν συγκρίσιμα νομικά αποτελέσματα για τους παραγωγούς.

4) Όταν εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 7 (...), παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΟΚ) 857/84, που αφορούν (...) την περίπτωση αγροτικών συμβολαίων που λήγουν χωρίς ο μισθωτής να έχει δικαίωμα παράτασης του συμβολαίου υπό ανάλογους όρους, το σύνολο ή μέρος της ποσότητας αναφοράς που αντιστοιχεί στην εκμετάλλευση ή στο τμήμα της εκμετάλλευσης που αποτελεί το αντικείμενο [της] μη παράτασής [του] συμβολαίου, τίθεται στη διάθεση του εν λόγω παραγωγού αν προτίθεται να συνεχίσει τη γαλακτοκομική παραγωγή, υπό τον όρο ότι το άθροισμα της ποσότητας αναφοράς που τέθηκε με τον τρόπο αυτό στη διάθεσή του και της ποσότητας που αντιστοιχεί στην εκμετάλλευση την οποία αναλαμβάνει ή στην οποία συνεχίζει την παραγωγή του, δεν είναι ανώτερη από την ποσότητα αναφοράς την οποία διέθετε πριν από τη (...) τη λήξη του συμβολαίου.»

17. Τέλος, τα στοιχεία γ' και δ' του άρθρου 12 του κανονισμού 857/84 ορίζουν, αντιστοίχως, τις έννοιες του παραγωγού και της εκμεταλλεύσεως:

παραγωγός: ο κάτοχος γεωργικής εκμεταλλεύσεως, φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή ομάδα φυσικών ή νομικών προσώπων, η εκμετάλλευση των οποίων βρίσκεται στο γεωγραφικό έδαφος της Κοινότητας:

— που πωλεί γάλα ή άλλα γαλακτοκομικά προϊόντα απ' ευθείας στον καταναλωτή,

— και/ή που παραδίδει στον αγοραστή·

εκμετάλλευση: το σύνολο των μονάδων παραγωγής που διαχειρίζεται ο παραγωγός και οι οποίες βρίσκονται στο γεωγραφικό έδαφος της Κοινότητας.

Η νομοθεσία που ίσχυε όταν λύθηκε η σύμβαση μισθώσεως μεταξύ της προσφεύγουσας και της Elke Jansen περιέχεται στον κανονισμό 857/84, όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό 590/85 και από τον κανονισμό 1546/88.

Εξέταση του προδικαστικού ερωτήματος

18. Στη διάταξη περί παραπομπής, το εθνικό δικαστήριο διατυπώνει αμφιβολίες ως προς τη νομιμότητα της αρνήσεως της καθής να εκδώσει το πιστοποιητικό που ζήτησε η προσφεύγουσα. Παρατηρεί, πρώτον, ότι η γερμανική νομοθεσία προβλέπει, σύμφωνα με τους προαναφερθέντες κοινοτικούς κανονισμούς, την αρχή της εξαρτήσεως των ποσοτήτων αναφοράς από τις χρησιμοποιούμενες γαίες, ακόμη και στις περιπτώσεις όπου ορισμένα τμήματα μιας εκμεταλλεύσεως που χρησιμοποιήθηκαν για την παραγωγή γάλακτος επανέρχονται στον μισθωτή κατά τη λήξη της μισθώσεως· δεύτερον, παρατηρεί ότι ούτε η εθνική νομοθεσία ούτε η εφαρμοστέα κοινοτική νομοθεσία κάνουν διάκριση αναλόγως του αν οι γαίες που αποδίδονται στον εκμισθωτή κατά τη λήξη της μισθώσεως αποτελούν μέρη του εθνικού εδάφους ή του εδάφους άλλου κράτους μέλους· τρίτον, τονίζει ότι από τον περιεχόμενο στο στοιχείο δ' του άρθρου 12 του κανονισμού 857/84 ορισμό του όρου «εκμετάλλευση», κατά τον οποίο συνιστά εκμετάλλευση «το σύνολο των μονάδων παραγωγής που διαχειρίζεται ο παραγωγός και βρίσκονται στο γεωγραφικό έδαφος της Κοινότητας», προκύπτει ότι το γεγονός ότι μέρος των γαιών βρίσκεται στο έδαφος άλλου κράτους μέλους στερείται εν προκειμένω σημασίας· τέλος, προσθέτει ότι η μεταβίβαση ποσοτήτων αναφοράς πέραν των εθνικών συνόρων μπορεί πάντως να ανακινήσει το ζήτημα της χορήγησης ορισμένων εγγυημένων ποσοτήτων γάλακτος που έχουν ειδικά υπολογιστεί για κάθε κράτος μέλος.

19. Παρατηρήσεις υποβλήθηκαν στο Δικαστήριο από την προσφεύγουσα της κύριας δίκης, από τον A. Derksen, ο οποίος έχει ασκήσει παρέμβαση, και από την Επιτροπή. Επί πλέον, η καθής της κύριας δίκης παρέστη κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση για να επαναλάβει τα επιχειρήματα που εκτίθενται στην προσβαλλόμενη διοικητική πράξη.

Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η αρχή της εξαρτήσεως της ποσοστώσεως από τη γη δεν σημαίνει ότι η ποσόστωση μπορεί να εξαρτηθεί μόνον από τις εκτάσεις γαλακτοπαραγωγής που βρίσκονται στο έδαφος ενός κράτους μέλους· διευκρινίζει ότι, στην περίπτωση διασυνοριακής εκμεταλλεύσεως, η αρχή αυτή δεν συνεπάγεται ούτε τον καταλογισμό της εξαρτωμένης από τις γαίες γαλακτοκομικής ποσοστώσεως σε δύο χωριστές εθνικές ποσότητες. Εφόσον η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας επέλεξε την εναλλακτική λύση Α και το έτος 1983 ως έτος αναφοράς και εφόσον, κατά το έτος αυτό, ο G. Jansen, ο παραγωγός, παρέδωσε όλη την παραγωγή του σε γερμανικό συνεταιρισμό, η παραγωγή αυτή όχι μόνο χρησίμευσε για να του χορηγηθεί συγκεκριμένη ποσότητα αναφοράς, αλλά και ελήφθη υπόψη κατά τον υπολογισμό της χορηγηθείσας σ' αυτό το κράτος μέλος της εγγυημένης εθνικής ποσότητας. Η προσφεύγουσα προσθέτει ότι αν το αναλογούν στις γαίες που βρίσκονται στις Κάτω Χώρες μέρος της ποσοστώσεως αυτής, το οποίο ουδέποτε ελήφθη υπόψη στην εγγυημένη εθνική ποσότητα αυτού του κράτους μέλους, προστεθεί τώρα στην ποσότητα αυτή, οι Κάτω Χώρες θα υποχρεωθούν να καταβάλουν στην Κοινότητα εισφορά λόγω υπερβάσεως της εγγυημένης εθνικής ποσότητας, χωρίς να μπορέσουν να κάνουν κάτι για να την αποφύγουν, πράγμα που θα ήταν ασυμβίβαστο με τον επιδιωκόμενο από τους κανονισμούς 856/84 και 857/84 σκοπό και αντίθετο με τον περιεχόμενο στο άρθρο 12, στοιχείο δ', του κανονισμού 857/84 ορισμό της εκμεταλλεύσεως.

20. Με τις παρατηρήσεις του, ο A. Derksen ισχυρίζεται ότι η εφαρμογή της αρχής της εξαρτήσεως της ποσοστώσεως από τη γη δεν μπορεί να νοηθεί παρά μόνο στο πλαίσιο των εγγυημένων εθνικών ποσοτήτων κάθε κράτους μέλους και ότι, συνεπώς, η ποσότητα αναφοράς ενός Γερμανού παραγωγού πρέπει να εξακολουθήσει να εξαρτάται από τις γαίες που βρίσκονται επί γερμανικού εδάφους, καθότι αποτελεί μέρος της εγγυημένης συνολικής ποσότητας της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας.

21. Η Επιτροπή φρονεί ότι η απόρριψη από τις γερμανικές αρχές της αιτήσεως της Katholische Kirchengemeinde να της αναγνωριστεί, από της λήξεως της μισθώσεως, το δικαίωμα να της χορηγηθεί μέρος της ποσότητας αναφοράς ανάλογο προς την επιφάνεια των γαιών που βρίσκονται στις Κάτω Χώρες, με το αιτιολογικό ότι οι γαίες αυτές βρίσκονται σε άλλο κράτος μέλος, συνιστά άνιση μεταχείριση.

22. Για να προσδιορίσει αν η άνιση αυτή μεταχείριση μπορεί να δικαιολογηθεί από λόγους συνυφασμένους με το σύστημα της συμπληρωματικής εισφοράς που θεσπίστηκε με τον κανονισμό 856/84, η Επιτροπή προέβη στην ερμηνεία της ρυθμίσεως που ίσχυε όταν λύθηκε η σύμβαση μισθώσεως: παρατηρεί, πρώτον, ότι ο κανονισμός 856/84 καθόρισε την εγγυημένη συνολική ποσότητα των κρατών μελών σε συνάρτηση με το άθροισμα των ποσοτήτων γάλακτος που παραδόθηκαν κατά τη διάρκεια μιας συγκεκριμένης περιόδου στις επιχειρήσεις που επεξεργάζονται ή μεταποιούν γάλα σε κάθε κράτος μέλος, χωρίς να θέσει καμία προϋπόθεση σχετικά με την προέλευση του γάλακτος και, δεύτερον, ότι, σύμφωνα με τους ορισμούς των όρων «παραγωγός» και «εκμετάλλευση» που περιέχονται στο άρθρο 12, στοιχεία γ' και δ', του κανονισμού 857/84, η μοναδική προϋπόθεση είναι ότι οι μονάδες παραγωγής βρίσκονται στο «γεωγραφικό έδαφος της Κοινότητας».

Η Επιτροπή προσθέτει ότι το σύστημα αυτό στηρίζεται στη συνήθη περίπτωση όπου οι παραγωγοί παραδίδουν το γάλα σε επιχειρήσεις εγκατεστημένες στο κράτος μέλος όπου βρίσκονται οι γαίες τους. Ωστόσο, όταν, κατ' εξαίρεση, ένας παραγωγός παραδίδει το γάλα του σε επιχείρηση που, όπως εν προκειμένω, είναι εγκατεστημένη πέραν των συνόρων, το γεγονός ότι οι παραδόσεις αυτές ελήφθησαν υπόψη κατά τον υπολογισμό της εγγυημένης συνολικής ποσότητας αυτού του κράτους μέλους αποκλείει τη δυνατότητα να επιτραπεί αργότερα η μεταβίβαση σε άλλο κράτος μέλος μέρους της ατομικής ποσότητας αναφοράς, καθότι πρέπει να διατηρηθεί η αρχή της κατανομής της εγγυημένης ποσότητας σε κοινοτικό επίπεδο. Στην αντίθετη περίπτωση, οι παραγωγοί του κράτους που θα ελάμβανε την ποσόστωση θα υφίσταντο δυσμενείς διακρίσεις σε σχέση με τους παραγωγούς του κράτους προελεύσεως.

Με βάση το ότι ο μισθωτής παρέδωσε, το 1983, το σύνολο της παραγωγής του σε γερμανικό συνεταιρισμό, το ότι οι παραδόσεις αυτές συμπεριλήφθηκαν στην εγγυημένη συνολική ποσότητα της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας και το ότι, σε αντάλλαγμα, οι αρμόδιες αρχές του κράτους αυτού χορήγησαν στον μισθωτή ατομική ποσότητα αναφοράς, η Επιτροπή συνάγει ότι η ποσότητα αυτή μπορεί να μεταβιβαστεί σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 1546/88, υπό την προϋπόθεση όμως ότι η μεταβίβαση θα γίνει στο πλαίσιο της προοριζομένης για την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας εγγυημένης συνολικής ποσότητας. Συνεπώς, η άρνηση των εθνικών αρχών να επιτρέψουν τη μεταβίβαση

αυτή με την αιτιολογία ότι μέρος των γαιών βρίσκεται στις Κάτω Χώρες συνιστά, κατά την Επιτροπή, αδικαιολόγητη άνιση μεταχείριση.

23. Για να δώσω απάντηση στο ερώτημα που υπέβαλε το γερμανικό δικαστήριο, θα εξετάσω πρώτα την εκδοχή ότι μεταφέρεται στον εκμισθωτή, κατά τη λήξη της μισθώσεως, μαζί με τη γη και ένα μέρος της ποσότητας αναφοράς που είχε χορηγηθεί παλαιότερα στον παραγωγό G. Jansen και μετά θα εξετάσω τις συνέπειες που μπορεί να έχει το γεγονός ότι η γη βρίσκεται στο έδαφος άλλου κράτους μέλους.

24. Την ίδια ακριβώς ημέρα που εξέδωσε τον κανονισμό 856/84 με τον οποίο εισήγαγε τη συμπληρωματική εισφορά επί των ποσοτήτων γάλακτος που υπερβαίνουν μια ποσότητα αναφοράς, το Συμβούλιο εξέδωσε και τον κανονισμό 857/84, του οποίου το άρθρο 7 καθιερώνει τη γενική αρχή ότι κάθε ποσότητα αναφοράς (δηλαδή η ποσότητα που απαλλάσσεται της συμπληρωματικής εισφοράς) μεταβιβάζεται με τις γαίες βάσει των οποίων χορηγήθηκε. Σύμφωνα με την ερμηνεία που έδωσε το Δικαστήριο με την απόφαση Twijnstra, «το καθεστώς των ποσοτήτων αναφοράς στηρίζεται στη γενική αρχή που καθιερών[ει] το άρθρο 7 του κανονισμού 857/84 (...), κατά την οποία η ποσότητα αναφοράς, σε περίπτωση μεταβιβάσεως τμήματος της εκμεταλλεύσεως, χορηγείται στον αγοραστή κατ' αναλογία προς τις μεταβιβασθείσες εκτάσεις» [9].

25. Το Δικαστήριο έκρινε με την απόφαση Wachauf ότι, «κατά το άρθρο 7, παράγραφος 1, του προαναφερθέντος κανονισμού 857/84, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 590/85 (...) "σε περίπτωση πώλησης, εκμίσθωσης ή κληρονομικής μεταβίβασης μιας εκμετάλλευσης, η αντίστοιχη ποσότητα αναφοράς (...) μεταβιβάζεται εν όλω ή εν μέρει στον αγοραστή, τον μισθωτή ή τον κληρονόμο σύμφωνα με τις λεπτομέρειες που θα καθοριστούν". Ωστόσο, κατά την παράγραφο 4 του ίδιου άρθρου, "στην περίπτωση αγροτικών συμβολαίων που λήγουν, αν ο μισθωτής δεν έχει δικαίωμα παράτασης του συμβολαίου υπό ανάλογους όρους, τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέψουν ότι η ποσότητα αναφοράς που αντιστοιχεί στην εκμετάλλευση η οποία είναι αντικείμενο του συμβολαίου τίθεται εν όλω ή εν μέρει στη διάθεση του εξερχόμενου μισθωτή, εφόσον προτίθεται να συνεχίσει την παραγωγή γάλακτος". Από τις προαναφερθείσες διατάξεις, θεωρούμενες στο σύνολό τους, προκύπτει ότι πρόθεση του κοινοτικού νομοθέτη ήταν να περιέρχεται, καταρχήν, η ποσόστωση, μετά τη λήξη της μισθώσεως, στον εκμισθωτή ο οποίος ανακτά την φυσική εξουσία επί της εκμεταλλεύσεως, υπό την επιφύλαξη, πάντως, της ευχέρειας που δίδεται στα κράτη μέλη να χορηγούν το σύνολο ή μέρος της ποσοστώσεως στον αποχωρούντα μισθωτή» [10].

Στην υπόθεση εκείνη, ανέκυπτε το ζήτημα αν το άρθρο 5, παράγραφος 3, του κανονισμού 1371/84 έχει εφαρμογή κατά την απόδοση, με τη λήξη της μισθώσεως, ενός συνόλου μονάδων γεωργικής παραγωγής, ακόμη και στην περίπτωση που το σύνολο αυτό, όπως είχε μισθωθεί, δεν περιελάμβανε γαλακτοπαραγωγούς αγελάδες ούτε τις αναγκαίες τεχνικές εγκαταστάσεις για την παραγωγή γάλακτος και η σύμβαση δεν επέβαλλε στον μισθωτή καμία υποχρέωση να παράγει γάλα.

9 — Απόφαση της 19ης Μαΐου 1993, C-81/91 (Συλλογή 1993, σ. I-2455, σκέψη 25).

10 — Απόφαση της 13ης Ιουλίου 1989, 5/88 (Συλλογή 1989, σ. 2609, σκέψη 13).

Στην απόφασή του, το Δικαστήριο κατέληξε στο ακόλουθο συμπέρασμα: «Η απόδοση, κατά τη λήξη της μισθώσεως, της μισθωμένης εκμεταλλεύσεως συνεπάγεται ανάλογες νομικές επιπτώσεις κατά την έννοια του άρθρου 5, σημείο 3, του κανονισμού 1371/84 με εκείνες που συνεπάγεται η παράδοση της εκμεταλλεύσεως κατά την εκμίσθωσή της, αφού και στις δύο περιπτώσεις οι οικείες μονάδες παραγωγής αλλάζουν κάτοχο στο πλαίσιο της συμβατικής σχέσεως την οποία δημιουργεί η μίσθωση. Κατά συνέπεια, η απόδοση, κατά τη λήξη της μισθώσεως, ενός (...) συνόλου μονάδων γεωργικής παραγωγής αποτελεί περίπτωση εφαρμογής του άρθρου 5, σημείο 3, του κανονισμού 1371/84, εφόσον η μεταβίβασή του λόγω της εκμισθώσεως εμπίπτει στη διάταξη του σημείου 1 του ιδίου άρθρου, πράγμα που συμβαίνει όταν πρόκειται για "εκμετάλλευση" κατά την έννοια του άρθρου 12, στοιχείο δ', του κανονισμού 857/84» [11].

26. Λαμβανομένης υπόψη της νομολογίας αυτής, είμαι της γνώμης, συμφωνώντας με τις προτάσεις του γενικού εισαγγελέα J. Mischo στην υπόθεση Kühn [12], ότι, όταν ένας γεωργός αποχωρεί από μια εκμετάλλευση, οι ποσότητες αναφοράς που διέθετε επανέρχονται, κατ' αρχήν, στον κύριο της εκμεταλλεύσεως, ο οποίος, αν συνάψει σύμβαση μισθώσεως με άλλον γεωργό, θα τις μεταβιβάσει σ' αυτόν, εκτός αν τα κράτη μέλη χρησιμοποιήσουν την ευχέρεια που τους αναγνωρίζεται από το άρθρο 7, παράγραφος 4, του κανονισμού 857/84 και από το άρθρο 7, σημείο 4, του κανονισμού 1546/88, και προβλέψουν ότι το σύνολο ή μέρος της ποσότητας αναφοράς θα τίθεται στη διάθεση του αποχωρούντος μισθωτή, υπό την προϋπόθεση ότι συνεχίζει την παραγωγή γάλακτος και ότι το άθροισμα της ποσότητας αναφοράς που τέθηκε κατ' αυτόν τον τρόπο στη διάθεσή του και της ποσότητας που αντιστοιχεί στην εκμετάλλευση επί της οποίας συνεχίζει την παραγωγή του δεν υπερβαίνει την ποσότητα που διέθετε πριν λήξει η μίσθωση.

27. Πρέπει να μεταβληθεί το συμπέρασμα αυτό λόγω του γεγονότος ότι οι αποδοθείσες στον εκμισθωτή μετά τη λήξη της μισθώσεως γαίες βρίσκονται σε κράτος μέλος άλλο από εκείνο στην εγγυημένη συνολική ποσότητα του οποίου περιλαμβάνεται η ποσότητα αναφοράς που χορηγήθηκε το 1984 στον παραγωγό-μισθωτή;

28. Νομίζω ότι η απάντηση είναι αρνητική, και τούτο για διάφορους λόγους. Πρώτ' απ' όλα, στο μέτρο που αφορά τη μεταβίβαση της ποσότητας αναφοράς, η ρύθμιση που ίσχυε όταν λύθηκε η σύμβαση μισθώσεως μεταξύ της προσφεύγουσας και της Elke Jansen δεν διέκρινε αναλόγως του αν η εκμετάλλευση βρίσκεται ολόκληρη στο έδαφος του ίδιου κράτους μέλους, ή όχι.

29. Δεύτερον, όπως εξέθεσα προηγουμένως, η ποσότητα αναφοράς μεταβιβάζεται με την εκμετάλλευση, η δε «εκμετάλλευση» υπό την έννοια της ειδικής αυτής ρυθμίσεως ορίζεται στο άρθρο 12, στοιχείο δ', του κανονισμού 857/84 ως «το σύνολο των

11 — Προαναφερθείσα στην υποσημείωση 10 απόφαση, σκέψη 15.

12 — Απόφαση της 10ης Ιανουαρίου 1992, C-177/90 (Συλλογή 1992, σ. I-35)· βλ. προτάσεις του γενικού εισαγγελέα, σ. I-47, συγκεκριμένα σ. I-55, σημείο 43).

μονάδων παραγωγής που διαχειρίζεται ο παραγωγός και βρίσκονται στο γεωγραφικό έδαφος της Κοινότητας».

30. Έτσι, η ποσότητα αναφοράς μπορεί εν όλω ή εν μέρει να μεταβιβαστεί με τη γη, αρκεί η γη να αποτελεί μέρος μιας εκμεταλλεύσεως, υπό την έννοια του κανονισμού 857/84, ευρισκομένης στο γεωγραφικό έδαφος της Κοινότητας. Η ερμηνεία αυτή, η οποία έχει εφαρμογή εν προκειμένω, ενισχύεται από την τροποποίηση του ορισμού αυτού από τον κανονισμό (ΕΟΚ) 1560/93 του Συμβουλίου [13], μετά τη θέση του οποίου σε ισχύ στις 28 Ιουνίου 1993, θεωρείται πλέον ως εκμετάλλευση «το σύνολο των μονάδων παραγωγής που διαχειρίζεται ο παραγωγός και βρίσκονται στο γεωγραφικό έδαφος ενός κράτους μέλους».

31. Επί πλέον, θεωρώ, συμφωνώντας με την Επιτροπή, ότι η άρνηση της καθής να πιστοποιήσει ότι με το μέρος των αποδοθεισών κατά τη λήξη της μισθώσεως γαιών μεταβιβάστηκε και μέρος της χορηγηθείσας παλαιότερα στον G. Jansen ποσότητας αναφοράς, με την αιτιολογία ότι οι γαίες αυτές βρίσκονται σε άλλο κράτος μέλος, συνιστά απαγορευομένη από το άρθρο 40, παράγραφος 3, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΚ γενεσιουργό διακρίσεων μεταχείριση.

13 — Κανονισμός της 14ης Ιουνίου 1993, για τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) 3950/92 για τη θέσπιση συμπληρωματικής εισφοράς στον τομέα του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων (ΕΕ L 154, σ. 30).

32. Πράγματι, σύμφωνα με τη διάταξη αυτή, η κοινή οργάνωση των γεωργικών αγορών «πρέπει να περιορίζεται στην επιδίωξη των στόχων του άρθρου 39 και να αποκλείει κάθε διάκριση μεταξύ παραγωγών ή καταναλωτών εντός της Κοινότητας». Το Δικαστήριο ερμήνευσε τη διάταξη αυτή στην απόφαση Graff υπό την έννοια ότι:

«η θεσπιζόμενη με τη διάταξη αυτή απαγόρευση δυσμενών διακρίσεων αποτελεί απλώς ειδική έκφραση της γενικής αρχής της ισότητας, η οποία εντάσσεται στις θεμελιώδεις αρχές του κοινοτικού δικαίου (...) και η οποία απαγορεύει να τυγχάνουν διαφορετικής μεταχειρίσεως διαφορετικές καταστάσεις, εκτός αν η διαφορά στη μεταχείριση δικαιολογείται αντικειμενικώς» [14].

Στην ίδια απόφαση, το δικαστήριο προσέθεσε ότι «οι σχετικές με την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων και αρχών στην κοινοτική έννομη τάξη επιταγές δεσμεύουν επίσης τα κράτη μέλη όταν αυτά θέτουν σε εφαρμογή κοινοτικές ρυθμίσεις, οπότε τα εν λόγω κράτη οφείλουν, κατά το μέτρο του δυνατού, να εφαρμόζουν τις ρυθμίσεις αυτές κατά τρόπο που να μην αντιβαίνει προς τις προαναφερθείσες επιταγές (...). Ειδικότερα από τη νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει ότι το άρθρο 40, παράγραφος 3, της Συνθήκης ΕΟΚ αφορά όλα τα σχετικά με την κοινή οργάνωση γεωργικών αγορών μέτρα, ανεξάρτητα από την αρχή που τα λαμβάνει. Συνεπώς, δεσμεύει

14 — Απόφαση της 14ης Ιουλίου 1994, C-351/92 (Συλλογή 1994, σ. I-3361, σκέψη 15).

επίσης τα κράτη μέλη όταν αυτά θέτουν σε εφαρμογή αυτή την οργάνωση» [15].

33. Εν προκειμένω, η απορριπτική απόφαση που έλαβε η καθής εισάγει διακρίσεις εις βάρος του εκμισθωτή ο οποίος, κατά τη λήξη της μισθώσεως ανακτά γαίες του που βρίσκονται στην άλλη πλευρά των γερμανικών συνόρων, σε σχέση με άλλον εκμισθωτή ο οποίος, υπό τις ίδιες συνθήκες, ανακτά μέρος εκμεταλλεύσεως που βρίσκεται, στο σύνολό της, επί γερμανικού εδάφους. Εφόσον πρόκειται περί διαφορετικής μεταχειρίσεως συγκρισίμων καταστάσεων, πρέπει να εξακριβωθεί αν αυτή η διαφορά στη μεταχείριση, λόγω του τόπου όπου βρίσκονται οι γαίες, δικαιολογείται αντικειμενικώς στο πλαίσιο του συστήματος εισφοράς.

34. Σύμφωνα με τις διατάξεις με τις οποίες ο κοινοτικός νομοθέτης καθόρισε το σύστημα αυτό, η εγγυημένη συνολική ποσότητα για την Κοινότητα κατανεμήθηκε μεταξύ των κρατών μελών με κριτήριο τις ποσότητες που παραδόθηκαν στον έδαφός τους κατά ένα συγκεκριμένο έτος, η δε ποσότητα αυτή περιορίζει την παραγωγή γάλακτος στο κράτος αυτό, με αποτέλεσμα οι χορηγηθείσες ατομικώς στους παραγωγούς ποσότητες αναφοράς να μην υπερβαίνουν το όριο αυτό. Όπως παρατήρησε ο γενικός εισαγγελέας W. Van Gerven στις προτάσεις του στην υπόθεση Graff [16], το κοινοτικό σύστημα ποσοστώσεων γάλακτος βασίζεται σε μια συνολική εγγυημένη ποσότητα, η οποία υπολογίζεται ειδικώς για κάθε κράτος μέλος. Πρόσθεσε δε ότι από την πέμπτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 856/84 «και από το άρθρο 5γ, παράγραφος 3, του κανονισμού (ΕΟΚ) 804/68 (...) προκύπτει ότι το σύστημα της συμπληρωματικής εισφοράς διαμορφώνεται *ουσιαστικά* σε συνάρτηση με το έδαφος των διαφόρων κρατών μελών, καθόσον στηρίζεται, σε κάθε κράτος μέλος, στις ποσότητες γάλακτος ή άλλων γαλακτοκομικών προϊόντων που παραδόθηκαν το 1981 εντός του εδάφους του κάθε κράτους μέλους».

35. Φρονώ ότι ο αναγκαίος σεβασμός προς την οικονομία του συστήματος αυτού δεν αποκλείει τη δυνατότητα μεταβιβάσεως εν όλω ή εν μέρει της ποσότητας αναφοράς με την εκμετάλλευση, κατά τη λήξη της μισθώσεως, ακόμη και αν μέρος των γαιών βρίσκεται στο έδαφος άλλου κράτους μέλους, αρκεί η μεταβίβαση αυτή να γίνει στο πλαίσιο της εγγυημένης συνολικής ποσότητας στην οποία καταλογίστηκε η ποσότητα αναφοράς που χορηγήθηκε στον παραγωγό-μισθωτή το 1984.

36. Συνεπώς, και σύμφωνα με τις γραπτές παρατηρήσεις της Επιτροπής, θεωρώ ότι η ιδιάζουσα φύση του συστήματος των ποσοτήτων αναφοράς δεν δικαιολογεί τη διαφορετική μεταχείριση με κριτήριο τον τόπο όπου βρίσκονται

15 — Προαναφερθείσα στην υποσημείωση 14 απόφαση, σκέψεις 17 και 18.

16 — Προτάσεις στην προαναφερθείσα στην υποσημείωση 14 υπόθεση, σημείο 13.

οι γαίες και ότι, κατά τη λήξη της μισθώσεως, μέρος της χορηγηθείσας το 1984 στον παραγωγό G. Jansen ποσότητας αναφοράς, η οποία είναι τμήμα της εγγυημένης συνολικής ποσότητας της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, πρέπει να περιέλθει στον κύριο μαζί με τις γαίες, ακόμη και αν αυτές βρίσκονται στο έδαφος άλλου κράτους μέλους, αρκεί η μεταβίβαση αυτή να σεβαστεί την οικονομία του συστήματος, δηλαδή να γίνει στο πλαίσιο της γερμανικής εγγυημένης συνολικής ποσότητας.

Κατά συνέπεια, προτείνω στο Δικαστήριο να δώσει στο προδικαστικό ερώτημα την ακόλουθη απάντηση:

«Η ποσότητα αναφοράς που χορηγήθηκε στις 2 Απριλίου 1984 σε Γερμανό γαλακτοπαραγωγό, ο οποίος εκμεταλλευόταν κτηνοτροφική εκμετάλλευση ευρισκομένη στη Γερμανία καθώς και μισθωμένες εκτάσεις ευρισκόμενες στη Γερμανία και στις Κάτω Χώρες και ο οποίος παρέδιδε το γάλα σε Γερμανό αγοραστή, επιτρέπεται να εξαρτηθεί εν μέρει από τις εκτάσεις που μίσθωσε ο παραγωγός αυτός στις Κάτω Χώρες, οπότε η αντίστοιχη ποσότητα αναφοράς θα περιέλθει, κατά τη λήξη της μισθώσεως, στον εκμισθωτή.»